

УДК 339.5

Ю. С. Бужак,
здобувач, Приватний вищий навчальний заклад "Європейський університет", м. Київ

АДАПТАЦІЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ОПОДАТКУВАННЯ ІМПОРТУ ТОВАРІВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ДО ВІТЧИЗНЯНИХ УМОВ

Ju. Buzhak,
researcher, European University, Kyiv

ADAPTATION OF INTERNATIONAL EXPERIENCE OF TAXATION OF IMPORTS OF LIGHT INDUSTRIAL TO DOMESTIC CONDITIONS

Стаття присвячена аналізу зарубіжного досвіду країн-лідерів у галузі виробництва товарів легкої промисловості щодо особливостей оподаткування імпорту таких товарів та виокремленні низки заходів у цій сфері, які доцільно адаптувати до вітчизняних умов. Запропоновані заходи розподілено на чотири групи: у сфері забезпечення модернізації виробництва та технічного переоснащення підприємств-виробників товарів легкої промисловості; у сфері сприяння активізації підприємницької діяльності у галузі легкої промисловості; у сфері здійснення закупівельної діяльності для забезпечення державних потреб, в тому числі у сфері державного оборонного замовлення; у сфері імпортозаміщення товарів легкої промисловості, збільшення питомої ваги товарів вітчизняного виробництва на ринку в його загальному обсязі, відновлення рівноваги платіжного балансу України.

The article is devoted to analysis of foreign experience of the leading countries in the field of production of light industry goods on peculiarities of taxation of imports of such goods and the allocation of a number of activities in this area that may need to be adapted to local conditions. The proposed activities are divided in four groups: in the sphere of ensuring the modernization and technical re-equipment of enterprises-producers of goods of light industry; the promotion of business activity in the industry light industry; in the sphere of implementation of procurement activities to ensure state needs, including in the sphere of the state defense order; in the field of import substitution goods of light industry, the increase of the share of domestic goods in the market in its total volume, the restoration of the balance of payments of Ukraine.

Ключові слова: імпорт товарів легкої промисловості, оподаткування імпорту, мито, податок на додану вартість, легка промисловість.

Key words: import goods of light industry, import tax, duty, VAT, light industry.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Адаптація вітчизняного законодавства до законодавства Європейського Союзу вважається однією з пріоритетних складових інтеграційного процесу України до ЄС, важливим напрямом вітчизняної зовнішньої полі-

тики. Враховуючи вимоги Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу [5], саме сфера митного права та податкового законодавства, включаючи непрямі податки, повинна бути максимально швидко приведена у відповідність до стандартів та норм Європейського Союзу. Так, питання адаптації правил вітчизняного митного, адміністративного та

податкового законодавства до аналогічних норм країн Європейського Союзу є вкрай важливою проблемою та вимагають посиленої уваги науковців через наявність певних нормативних вимог Світової організації торгівлі у сфері зовнішньоекономічної діяльності, включаючи вимоги у сфері надання відповідних преференцій.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідженню проблеми адаптації зарубіжного досвіду розвитку галузі легкої промисловості до вітчизняних умов приділили такі науковці: Ю.В. Нефьодова [2, с. 20—25], Т.А. Стомба [6, с. 268—274]; О. Усенко проаналізувала стан української економіки та її готовності для відкриття галузі легкої промисловості для вільної торгівлі з країнами Європейського Союзу [8]; О.В. Яковенко та Ю.О. Медвідь дослідили шляхи удосконалення оподаткуванням ввізним митом та ПДВ імпортованих основних фондів [9, с. 24—32]. Однак проблема адаптації зарубіжного досвіду оподаткування імпортованих операцій країн-лідерів в галузі легкої промисловості до сучасних вітчизняних умов потребує додаткової уваги дослідників.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

На основі викладеного доцільно сформулювати мету статті, яка полягає в аналізі зарубіжного досвіду країн-лідерів у галузі виробництва товарів легкої промисловості у сфері особливостей оподаткування імпорту товарів легкої промисловості та виокремленні низки заходів, які доцільно адаптувати до вітчизняних умов у сфері оподаткування імпорту товарів легкої промисловості.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

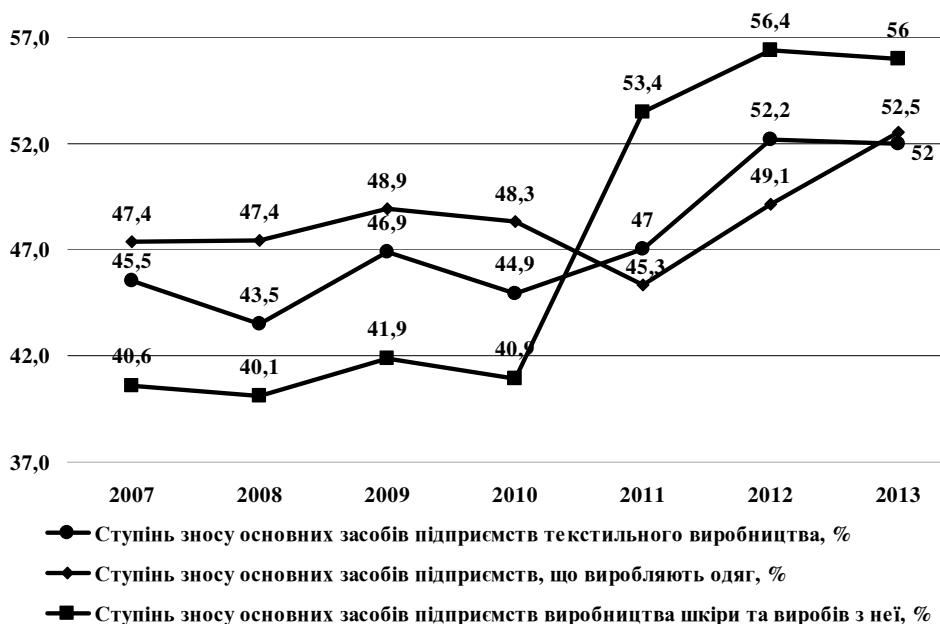
Порівняно з 2000 роком загальний світовий обіг продукції легкої промисловості зріс майже вдвічі. Так, у Сполучених Штатах Америки споживання товарів легкої промисловості зросло на 99,3 %, в Європі — на 90,5 %, більш ніж у 2 рази зафіксовано зростання споживання в Японії [7, с. 22]. Світовий центр легкої промисловості поступово переміщується до країн Азії. Європейські країни пропонують модні тенденції, розвивають елітний сегмент ринку легкої промисловості, зберігають лідируючі позиції у сфері виробництва брендівих товарів, однак, виробництво масового сектору переважно змістилося до Китаю та інших країн Азії.

Світовими лідерами у сфері експорту текстильної продукції, за даними СОТ, є Китайська Народна Республіка (10 % світового експорту), Німеччина, Гонконг, Південна Корея, Італія (8 %), Тайвань (7 %), Сполучені Штати Америки (6 %). Серед основних світових експортерів швейної продукції є Китайська Народна Республіка (17 %), Гонконг (12 %), Італія, Мексика, Туреччина, Німеччина та Сполучені Штати Америки (7 %), Фінляндія, Франція (5 %).

Звертаючись до особливостей оподаткування імпортованих операцій в Китайській Народній Республіці, що є безумовним лідером у сфері виробництва товарів легкої промисловості та їх реалізації на міжнародному ринку, зосередимо увагу на наступних аспектах.

29 липня 2013 р. Головне державне податкове управління Китайської народної республіки та Міністерство фінансів КНР представили повідомлення № 52-2013 "Про тимчасове звільнення від податку на додану вартість і податку на підприємницьку діяльність частини мікропідприємств", згідно з яким підприємства з доходом на місяць, що не перевищує 20 тис. юанів (приблизно 42 тис. грн.), повністю звільняються від сплати податку на підприємницьку діяльність та ПДВ. Ставка ПДВ для малих платників податків в КНР становить 3 %. Платники податків КНР можуть користуватися правом на застосування привілейованих режимів оподаткування, найпоширенішими з яких є справляння податку за зниженою ставкою, звільнення від податків, нестягнення податку. Положеннями закону КНР "Про управління збором податків" передбачено, наприклад, пільги з податку на доходи для малих малорентабельних підприємств, для нових підприємств, підприємств передових технічних послуг, у разі створення суб'єктів господарювання в центральних, західних або інших регіонах, що відстають в економічному розвитку.

Малими малорентабельними суб'єктами господарювання в КНР вважаються виробничі підприємства з сумою доходів, які підлягають оподаткуванню, не більше 300 тис. юанів на рік (приблизно 630 тис. грн.), загальною вартістю активів, що не перевищує 30 млн юанів (приблизно 63 млн грн.) та загальною чисельністю робітників до 100 осіб, а також підприємства інших видів діяльності з доходами не більше 300 тис. юанів на рік, чисельністю робітників, що не перевищує 80 осіб, та вартістю активів не більше 10 млн юанів. Уповільнення економічного розвитку після світової кризи 2008 р.

Рис. 1. Динаміка ступеня зносу основних засобів на підприємствах легкої промисловості України за період 2007–2013 рр.

Джерело: висвітлено автором за даними Державної служби статистики України [3].

викликало швидку реакцію уряду Китаю. Так, серед інших заходів у 2013 р. розширено податкові пільги для малого бізнесу та операцій щодо покращення інфраструктури. В КНР нові підприємства звільняються від всіх податків на три роки, крім того, податкові пільги пропонуються при ввезенні спеціального обладнання.

В Україні підприємства сплачують податки з першого дня свого існування, в т. ч. і ПДВ при ввезенні імпортного обладнання, без якого ефективне функціонування у сфері виробництва товарів легкої промисловості неможливе. Оснащення сучасних вітчизняних виробників легкої промисловості не дозволяє автоматизувати цілий ряд процесів, що спричиняє зростання собівартості продукції, неможливість конкурувати з турецькими та китайськими аналогами.

Проблему зниження техніко-технологічного потенціалу суб'єктів господарювання в галузі легкої промисловості України через моральний та фізичний знос наявного устаткування практично неможливо вирішити без державної підтримки. Питання нестачі сучасного обладнання в галузі легкої промисловості є дуже актуальним, на більшості підприємств професійне обладнання або застаріле, що спричиняє збільшення собівартості готової продукції галузі, або наявної кількості обладнання недостатньо.

Досить цікавим для впровадження в Україні є досвід Індонезії, а саме її програма мо-

дернізації швейного та текстильного сектору. Так, у країні запроваджено державне фінансування за конкретним цільовим призначенням — закупівля машин та обладнання галузі. Звертаємо увагу на те, що частина фінансування спрямовується на закупівлю імпортного обладнання. Крім того, запроваджене пільгове кредитування державними банками під знижені відсоткові ставки.

В Індії запроваджено значну кількість програм для розвитку та підтримки підприємств, що займаються виробництвом шкіри. Держава створила умови для розширення можливостей місцевих підприємств оновлювати наявне технологічне обладнання. Так, впроваджено наступні заходи: державне фінансування, спрямоване на модернізацію виробничих потужностей, розвиток технологій, просування експорту, розширення ринків збуту; скасування митних платежів та зборів для імпортного обладнання для очисних споруд; нульова ставка ввізного мита для шкір, шкірсировини, компонентів для виробництва одягу, взуття та шкіряних виробів; функціонування певних схем повернення мита. Інтегрована програма розвитку шкіряного сектору в Індії спрямована на перехід до сучасного рівня виробництва, швидкий розвиток сектору, модернізацію виробничих потужностей. Так, через Центральний науково-дослідний шкіряний інститут Індії можливо отримати до 30 % від загальної вартості обладнання чи будівель в якості дотацій.

Ступінь зносу основних засобів на підприємствах легкої промисловості України є досить високою та має тенденції до збільшення. Якщо у 2011 р. на підприємствах текстильного виробництва, виробництва шкіри та одягу, виробів із шкіри, а також інших матеріалів в Україні ступінь зносу становила 46,3 %, у 2012 р. — 52,3 %, то вже у 2013 р. — 53,5 %. Так, у 2012 р. вибуло основних засобів на підприємствах легкої промисловості в сумі 669,053 млн грн., що на 13 % більше за загальну суму основних засобів, що надійшли на ці підприємства, відповідно, коефіцієнт зростання за 2012 р. був менше за 1,0 [3].

Реальні показники ступеня зносу основних засобів у галузі є ще гіршими за офіційні дані. На думку експертів, лише 20 % устаткування галузі відповідає світовим стандартам. Більшість наявного обладнання не дозволяє виробляти продукцію, яка буде в змозі конкурувати з імпортними аналогами по якості та ціні. Придбання нового сучасного обладнання для підприємств галузі легкої промисловості є складним питанням через нестачу вільних оборотних коштів, високий рівень процентних ставок на кредитні кошти, практично повну відсутність наявного обладнання легкої промисловості вітчизняного виробництва, високий рівень податкових та митних платежів при імпорті.

Т.Ф. Аунапу та Н.В. Зав'ялкина зазначають, що у Російській Федерації з боку держави серед основних заходів щодо стабілізації ситуації в легкій промисловості країни ще з 2006 року запроваджено дозвіл на імпорт технологічного обладнання при нульовому рівні імпортного мита та без обкладання ПДВ [1, с. 48].

Ступінь зносу основних засобів на окремих підприємствах легкої промисловості України представлено на рисунку 1.

Згідно з планом заходів для реалізації Стратегії розвитку легкої промисловості Російської Федерації на період до 2020 р. [7] для підвищення інвестиційної привабливості галузі легкої промисловості одним із заходів є державна підтримка в частині виділення бюджетних коштів на відшкодування частини витрат на погашення відсотків за банківськими кредитами, отриманими на закупівлю обладнання та запасних частин галузі.

Цікавими для розгляду та адаптації до законодавства України в сучасних умовах є впроваджені заходи в Російській Федерації, направлені на захист внутрішнього ринку країни від незаконного обігу товарів. Згідно з

Постановою № 791 від 11.08.2014 р. серед основних заходів захисту внутрішнього ринку є:

— заборона закупівлі для забезпечення федеральних потреб товарів легкої промисловості державними замовниками, які мають походження з іноземних держав (виключення складають Республіка Білорусь і Республіка Казахстан), за винятком ситуацій, коли виробництво вищезазначених товарів легкої промисловості на територіях Російської Федерації, Республіки Казахстан та Республіки Білорусь відсутнє;

— вимога до учасників закупівлі для забезпечення федеральних потреб товарів легкої промисловості, у тому числі в рамках державного оборонного замовлення, використовувати виключно матеріали, країною походження яких є Російська Федерація, Республіка Казахстан та Республіка Білорусія.

Розглянемо досвід зарубіжних країн у сфері імпортозаміщення товарів легкої промисловості та збільшення питомої ваги вітчизняного виробництва товарів галузі в її загальному обсязі, доцільності корегування митних ставок на імпортні операції, пов'язані із ввезенням на митну територію країни різних товарних підгруп легкої промисловості.

Після 2011 р. у Перу зафіксовано зниження профіциту торгового балансу, за результатами зовнішньоторговельної діяльності 2013 р. зафіксовано дефіцит торговельного балансу у розмірі 1,843 млн \$ США. Від'ємне сальдо торговельного балансу у 2013 р. зафіксовано вперше за останні роки. Так, урядом Перу розроблено різні заходи для вирівнювання показників зовнішньої торгівлі, серед яких були і заходи у сфері оподаткування імпорту товарів легкої промисловості. Так, у 1 кварталі 2014 р. було зібрано 12 млн \$ у вигляді антидемпінгового мита на одяг китайського походження, введеного у грудні 2013 р. Національним інститутом з питань конкуренції оборони та захисту інтелектуальної власності (INDECOP) на п'ять видів одягу китайського походження: сорочки, поло, шорти, брюки, шкарпетки та товари, що були у вжитку, для нейтралізації негативного впливу імпорту товарів з Китаю за демпінговими цінами на перуанську легку промисловість. Ставка антидемпінгового ввізного мита на шорти і брюки з Китаю складає 3,73 \$ за одиницю. Антидемпінгові ставки застосовуються виключно до одягу китайського походження, які імпортуються за митною вартістю, що менше 15,98 \$ для брюк та шортів, 6,73 \$ для сорочок, 4,33 \$ для поло, 1,24 \$ для шкарпеток та 1,59 \$ для товарів, що були у вжитку.

Таблиця 1. Показники балансу товарів в Україні за період 2008—2013 рр.

Показники	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Експорт товарів, млн \$ США	67717	40394	52191	69418	70236	64984
Імпорт товарів, млн \$ США	-83808	-44701	-60579	-85670	-89714	-84582
Торговий баланс	-16091	-4307	-8388	-16252	-19478	-19598
Коефіцієнт покриття імпорту товарів експортом, %	80,8	90,4	86,2	81,0	78,3	76,8

Джерело: складено автором за даними Національного банку України [4].

З 27 травня 2014 р. почала діяти нова ставка антидемпінгового мита на синтетичні ковдри, волокна та інші тканини китайського походження (коди 6301.40.01 та 9404.90.99) у Мексиці за умови, якщо вищезазначені товари імпортуються за митною вартістю, що нижче 12,1 \$ за кілограм. Так, уряд Мексики та секретаріат економіки (SE) провели антидемпінгове розслідування відповідно до заяви *Apolo Textil, SA de CV* и *Grupo Textil Providencia, SA de CV* щодо недобросовісної торговельної практики та цінової дискримінації імпорту товарів легкої промисловості китайського походження, результатом якого стало введення антидемпінгових ставок мита на деякі товари з Китаю, які будуть розраховуватись як різниця між імпортною ціною на товари легкої промисловості та довідковою ціною відповідно до офіційних даних.

Федеральна Адміністрація державних доходів Аргентинської Республіки (AFIP) запровадила нові ставки мита на імпорт рукавиць та мітенек азіатського походження. До імпортих рукавиць, що виготовлені з вовни, тонкого волосу тварин або трикотажу, застосовується ставки ввізного мита 12 \$ США за кілограм, рукавиці з бавовни оподатковуються за ставкою 6 \$ США за кілограм, імпорт рукавиць, вироблених із синтетичних волокон, призведе до їх оподаткування за ставкою 10,23 \$ США за кілограм товару легкої промисловості. Підвищення ставок мита спричинено бажанням захистити місцеву промисловість, збільшити зайнятість в країні.

Наявні тенденції щодо збільшення дефіциту торгового балансу товарів легкої промисловості в Україні є загрозливими. Саме в цій ситуації пропонується застосувати зарубіжний досвід таких країн як Індія, Індонезія, Перу, Мексика, Російська Федерація та інших та провести за процедурою, встановленою СОТ, дослідження проявів демпінгу або недобросовісної конкуренції та введення антидемпінгових ставок мита на імпорт одягу та взуття за умови існування таких доказів для вирівнювання показників зовнішньої торгівлі та підтримки вітчизняного товаровиробника.

Україна відповідно до норм статті XII ГАТТ має право корегувати імпорти мита у випадку, коли потрібно зупинити значне зменшення монетарних резервів, вплинути на розвиток економічних ресурсів або досягти продуктивної зайнятості. Згідно з документом Світової організації торгівлі від 12.09.2002 р. "Адекватність Резервів" тимчасові надбавки до ставок мита можуть запроваджуватися у розмірі від 3 % до 24 % на обмежений час з метою вирівнювання показників платіжного балансу.

Розглянемо динаміку балансу товарів в Україні за період 2008—2013 рр. та представимо аналітичну інформацію в таблиці 1.

Так, на результат торгового балансу України (збільшення від'ємного сальдо) також вплинуло збільшення імпорту товарів легкої промисловості. Загалом, за 2013 р. від'ємне сальдо торгового балансу України склало 19,6 млрд \$ США (коефіцієнт покриття імпорту товарів експортом зафіксовано на рівні 76,8 %), тоді як за результатами 2008 р. від'ємне сальдо торгового балансу України склало 16,1 млрд \$ США (коефіцієнт покриття імпорту товарів експортом зафіксовано на рівні 80,8 %). Зазначимо, що показники торгового балансу України у 2008 р. у момент світової фінансово-економічної кризи були кращими за показники 2013 р.

Законом України від 04.02.2009 р. № 923-VI було застосовано певні заходи щодо тимчасового обмеження імпорту товарів по тих позиціях, темпи зростання яких не можна пояснити факторами міжнародного розподілу праці чи звичайною ціновою кон'юнктурою. Таке обмеження слугувало для відновленню рівноваги платіжного балансу України та не застосовувалось для протекціоністських цілей. Розмір тимчасової надбавки, затвердженої Законом України склав 13 % митної вартості імпортих товарів крім товарів критичного імпорту. Тимчасова процедура спиралася на відповідні статті XII—XIII, XV, XVIII ГАТТ 1994 та "Тлумачення заходів, передбачених Генеральною угодою з тарифів і торгівлі 1994 р. щодо платіжного балансу".

ВИСНОВКИ

Дослідивши зарубіжний досвід оподаткування імпорتنих операцій таких країн як Китайська Народна Республіка, Індія, Російська Федерація, Республіка Індонезія, Народна Республіка Бангладеш, Киргизька Республіка, Республіка Перу, Мексиканські Сполучені Штати, Мальдівська Республіка, Аргентинська Республіка та інших визначено заходи, які пропонуються до застосування у вітчизняних умовах. Заходи щодо адаптації зарубіжного досвіду оподаткування імпорتنих операцій до вітчизняних умов було поділено на 4 групи:

— у сфері забезпечення модернізації виробництва та технічного переоснащення підприємств-виробників товарів легкої промисловості (дозвіл на імпорт устаткування: без обкладання ввізним митом та ПДВ для малих підприємств, у т. ч. мікропідприємств, обсяги виробництва продукції яких за давальницькими схемами не перевищують 50 % від загальних обсягів виробництва товарів легкої промисловості, та за умови обов'язкового перерахунку та сплати всіх необхідних платежів на момент продажу обладнання, імпортованого за пільговими схемами; із відстрочкою платежу ПДВ до бюджету країни для всіх інших підприємств галузі легкої промисловості на строк до 1 року та ін.);

— у сфері сприяння активізації підприємницької діяльності у галузі легкої промисловості (застосування пільгових режимів оподаткування для малих підприємств щодо імпорту спеціального устаткування; впровадження пільгового режиму оподаткування імпорتنих операцій для нових підприємств легкої промисловості терміном до 3-х років);

— у сфері здійснення закупівельної діяльності для забезпечення державних потреб, у тому числі у сфері державного оборонного замовлення (заборонити для забезпечення державних потреб здійснення закупівлі товарів легкої промисловості, матеріалів та фурнітури для виготовлення таких товарів, що походять з іноземних держав, за винятком відсутності або нестачі вітчизняного виробництва конкретних видів товарів чи матеріалів, підтвердженої Міністерством промислової політики України);

— у сфері імпортозаміщення товарів легкої промисловості, збільшення питомої ваги вітчизняного виробництва товарів галузі в її загальному обсязі, відновлення рівноваги платіжного балансу України (корегування ставок ввізного мита на сировину та фурнітуру, що використовуються для виробництва товарів

легкої промисловості для вдосконалення вітчизняної системи забезпечення підприємств галузі сировинними ресурсами; зміна умов оподаткування імпорту товарів, що були у вжитку та зменшення питомої ваги тіньового ринку в галузі; систематичне проведення за процедурою, встановленою СОТ, дослідження проявів демпінгу або недобросовісної конкуренції та введення антидемпінгових ставок мита за умови існування таких доказів; розгляд доцільності застосування заходів щодо тимчасового обмеження імпорту товарів (крім товарів критичного імпорту) для відновлення рівноваги платіжного балансу України шляхом введення тимчасової надбавки до ставок ввізного мита.

У результаті комплексного запровадження вищезазначених заходів щодо адаптації зарубіжного досвіду оподаткування імпорتنих операцій до вітчизняних умов очікуються отримати синергетичний ефект у вигляді підвищення конкурентоспроможності товарів вітчизняних підприємств легкої промисловості на міжнародному рівні, стійкого розвитку галузі легкої промисловості України в умовах глобалізаційних процесів, забезпечення гідного місця вітчизняних товарів галузі у середній ніші світового ринку товарів легкої промисловості за параметром "ціна-якість" (середня якість продукції, простий дизайн, середній рівень цін, широкий асортимент товарів легкої промисловості).

Література:

1. Аунапу Т.Ф. Создание текстильного кластера как способ развития текстильного и швейного производства в Алтайском крае / Т.Ф. Аунапу, Н.В. Завьялкина // Вестник Алтайской академии экономики и права. — Раздел 2. "Прикладные исследования экономических процессов". — 2011. — № 2 (20). — С. 48—51.
2. Нефьодова Ю.В. Напрями розвитку легкої промисловості України / Ю.В. Нефьодова // Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. — Серія "Економічні науки". — 2010. — № 3. — С. 20—25.
3. Основні засоби України за 2013 рік: статистичний бюлетень / Державна служба статистики України. — 2014 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ6_u.htm
4. Платіжний баланс і зовнішній борг України. 2013 р. / Національний банк України. —

2014 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>

5. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18.03.2004 р. № 1629-IV / Верховна рада України. — Офіц. вид. — К.: Відомості Верховної Ради України. — 2004. — № 29.

6. Стовба Т.А. Системне відродження підприємств легкої промисловості на інноваційних засадах / Т. А. Стовба // Вісник соціально-економічних досліджень. — 2009. — № 35. — С. 268—274.

7. Стратегия развития легкой промышленности России на период до 2020 года: приказ № 853 от 24.09.2009 г. / Минпромторг России. — 2009 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://old.minpromtorg.gov.ru>

8. Усенко О. Оцінка результатів угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС для галузей обробної промисловості (машинобудування, хімічної, легкої промисловості) [Електронний ресурс]. — 2007 Режим доступу: http://ierjournal.com/journals/7/2007_4_Usenko.pdf

9. Яковенко О. В. Шляхи удосконалення оподаткування податком на додану вартість та ввізним митом операцій з імпорту основних фондів / О. В. Яковенко, Ю. О. Медвідь // Митна безпека. — 2013. — № 1. — С. 24—32.

References:

1. Aunaru, T. F. and Zav'jalkina, N. V. (2011), "Creating textile cluster as a way of development of textile and garment production in the Altai region", Vestnik Altajskoj akademii ekonomiki i prava, vol. 2 (20), pp. 48—51.

2. Nef'odova, Ju.V. (2010), "Areas of light industry of Ukraine", Visnyk Donets'koho natsional'noho universytetu ekonomiky i torhivli im. Mykhajla Tuhana-Baranovs'koho, vol. 3, pp. 20—25.

3. State Statistics Service of Ukraine (2014), Fixed assets Ukraine for 2013: statistical bulletin, available at: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ6_u.htm (Accessed 20 October 2014).

4. National Bank of Ukraine (2014), Balance of payments and external debt of Ukraine. 2013, available at: <http://www.bank.gov.ua> (Accessed 20 October 2014).

5. The Verkhovna Rada of Ukraine (2004), The Law of Ukraine "On the National Program of Adaptation of Ukraine to the European Union", Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, vol. 29.

6. Stovba, T. A. (2009), "System revival of light industry on innovative principles", Visnyk

sotsial'no-ekonomichnykh doslidzhen', vol. 35, pp. 268—274.

7. Industries Ministry of trade of Russia (2009), Strategy for the development of light industry in Russia for the period up to 2020, available at: <http://old.minpromtorg.gov.ru> (Accessed 20 October 2014).

8. Usenko, O. (2007), "Evaluation of a free trade agreement between Ukraine and EU manufacturing industries (machinery, chemical, light industry)", available at: http://ierjournal.com/journals/7/2007_4_Usenko.pdf (Accessed 20 October 2014).

9. Yakovenko, O. V. and Medvid', Yu. O. (2013), "Ways of improving tax value added tax and import duty import operations of fixed assets", Mytna bezpeka, vol. 1, pp. 24—32.

Стаття надійшла до редакції 24.10.2014 р.

**ВІСНИК
ЕКОНОМІКИ
І ПРАВА**

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з питань

- ЕКОНОМІКИ
- ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Імпортний пріоритет ВАФ України
№ 1-05/2 від 27 грудня 2009 р.

**ЖУРНАЛ
ВИХОДИТЬ
24 РАЗИ
НА РІК**

www.economy.com.ua

Тел: (044) 223 26 29, 537 14 33, 537 14 32
Тел/факс: (044) 458 10 73
E-mail: economy_2009@ukr.net